

KARTA PRZEDMIOTU (SYLABUS)

Opis przedmiotu

Kod przedmiotu		Nazwa przedmiotu	FINANSE PUBLICZNE		
Ek/O/I/ST/B1			PUBLIC FINANCE		
Język wykładowy		Polski			
Rok akademicki		2023/2024			
Kierunek		Ekonomia			
w zakresie		-			
Poziom studiów		studia pierwszego			
Profil studiów		ogólnoakademicki,			
Forma studiów		studia stacjonarne			
Semestr / semestry		2			
Przynależność do grupy zajęć		Grupa zajęć kierunkowych obowiązkowych			
Status przedmiotu		Obowiązkowy			
Formy realizacji zajęć dydaktycznych, wymiar, punkty ECTS		Forma zajęć	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Liczba punktów ECTS	
		Wykład	30[h]	3,5 ECTS	
		Ćwiczenia	30[h]		
		Konwersatorium	[h]		
Powiązanie przedmiotu	z profilem studiów	związany z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie ekonomia i finanse			2,5 ECTS
	z uprawnieniami	-----			ECTS
	z dyscypliną	Ekonomia i finanse			3,5 ECTS
Forma nauczania		Tradycyjna - zajęcia zorganizowane w Uczelni/ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość			
Wymagania wstępne		Wszyscy studenci kierunku Ekonomia			
Jednostka prowadząca		Katedra Finansów i Ubezpieczeń			
Koordynator		Dr Jarosław Cwyl			
Adres strony internetowej pjo		http://weif.uniwersytetradom.pl			
Adres e-mail, telefon koordynatora		j.cwyl@uthrad.pl (48) 361-70-00			

EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE, REALIZACJA ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WERYFIKACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Cel kształcenia:	Zapoznanie studentów z podstawowymi teoretycznymi i praktycznymi problemami funkcjonowania systemu finansów publicznych w kraju, w tym przede wszystkim z funkcjami finansów publicznych i ich znaczeniem we współczesnej gospodarce, budową sektora finansów publicznych, systemem gromadzenia dochodów publicznych oraz problematyką zadłużenia publicznego i jego skutków.
Treści programowe:	<p>Treści zajęć są powiązane z prowadzonymi badaniami naukowymi.</p> <p>Treść wykładów:</p> <p>Finanse publiczne współczesnej gospodarki rynkowej (2h) (W1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pojęcie i zakres finansów publicznych • Znaczenie finansów publicznych we współczesnej gospodarce na przykładzie krajów Unii Europejskiej i OECD • Prawo Wagnera i jego współczesna interpretacja <p>Funkcje finansów publicznych (2h) (U1) (K1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dobra publiczne, dobra społeczne i dobra prywatne, zawodność mechanizmu rynkowego • Funkcja alokacyjna finansów publicznych • Przesłanki i instrumenty realizacji funkcji redystrybucyjnej • Funkcja stabilizacyjna i instrumenty jej realizacji <p>Ewolucja teorii finansów publicznych (2h) (W2)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ortodoksyjna teoria finansów publicznych • Niemiecka szkoła historyczna • Rewolucja Keynesowska • Postkeynesizm • Neoliberalizm i nowy konserwatyzm fiskalny <p>Publiczne zasoby pieniężne, środki publiczne i ich rozdysponowanie (4h) (BN) (W4)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pojęcie publicznych środków pieniężnych i środków publicznych • Gromadzenie dochodów i wydatkowanie środków publicznych (wydatki publiczne a rozchody publiczne, dochody publiczne a przychody publiczne) • Podatek jako podstawowy instrument gromadzenia dochodów publicznych • Zasady podatkowe • Gospodarcze skutki opodatkowania • Premia inflacyjna budżetu • Reguły wydatkowe • Źródła środków publicznych i ich struktura • Struktura dochodów i wydatków publicznych w Polsce i w UE <p>Budżet państwa (4h) (BN) (W3) (W4)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pojęcie i funkcje budżetu państwa • Budżet państwa w układzie działowym i w układzie zadaniowym • Procedura budżetowa i funkcja planowania, kontrola budżetu • Zasady budżetowe a praktyka zarządzania • Struktura dochodów budżetu Państwa w Polsce • Struktura wydatków budżetu państwa • Kasowe i memoriałowe podejście do zdarzeń gospodarczych <p>Finanse samorządu terytorialnego (4h) (BN) (W3) (W4)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znaczenie finansów sektora samorządowego w przepływach finansowych sektora finansów publicznych • Dochody własne jednostek samorządu terytorialnego • Dochody wyrównawcze JST w Polsce <p>System ubezpieczeń społecznych w Polsce (2h) (W3)</p> <p>Funkcje ubezpieczeń społecznych</p> <p>Organizacja ubezpieczeń społecznych w Polsce</p> <p>Fundusze ubezpieczeniowe administrowane przez ZUS</p> <p>Fundusze ubezpieczeń społecznych rolników (administrowane przez prezesa KRUS)</p> <p>Zasady budżetowe (2h) (W1)</p> <p>Istota zasad budżetowych i ich znaczenie</p> <p>Katalog zasad budżetowych</p> <p>Charakterystyka zasad budżetowych i ich odniesienie do regulacji w polskim prawie finansów publicznych</p> <p>Formy organizacyjne jednostek sektora finansów publicznych (4h) (W2)</p>

	<p>Metody finansowania jednostek sektora finansów publicznych i ich cechy</p> <p>Systematyka jednostek sektora finansów publicznych</p> <p>Charakterystyka zasad funkcjonowania i finansowania podstawowych jednostek sektora finansów publicznych</p> <p>Wybrane problemy deficytu budżetowego i długu publicznego (4h) (BN) (W4)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pojęcie i przyczyny deficytu publicznego • Deficyt publiczny w krajach Unii Europejskiej • Deficyt publiczny w Polsce • Koszty obsługi długu publicznego jako źródło deficytu budżetowego, • Mnożnik zrównoważonego budżetu • Dług publiczny i inwestycje publiczne • Przyczyny i skutki zadłużenia publicznego • Dług publiczny w krajach Unii Europejskiej • Dług publiczny w Polsce <p>Treść ćwiczeń:</p> <p>Finanse publiczne współczesnej gospodarki rynkowej (2h) (U1) (K1)</p> <p>Znaczenie finansów publicznych we współczesnej gospodarce na przykładzie krajów Unii Europejskiej i OECD: tempo wzrostu gospodarczego, poziom długu publicznego, zatrudnienie w sektorze publicznym, ingerencja i regulacja rządowa.</p> <p>Podatek jako główny instrument gromadzenia dochodów publicznych (6H) U1) (U4) (K1)</p> <p>Pojęcie i cechy podatku</p> <p>Funkcje podatku</p> <p>Systematyka podatków</p> <p>Elementy konstrukcji podatku</p> <p>System podatkowy w Polsce (6H) (U1) (U4) (K1)</p> <p>Budowa polskiego systemu podatkowego</p> <ul style="list-style-type: none"> - podatki państwowe - podatki samorządowe <p>Niepodatkowe dochody publiczne (2H) (U2) (U4) (K1)</p> <p>Opłaty budżetowe</p> <p>Cło</p> <p>Składki ubezpieczenia społecznego</p> <p>Pozostałe dochody niepodatkowe</p> <p>Formy organizacyjne jednostek sektora finansów publicznych i metody ich finansowania (2H) (U1) (K1) (K2)</p> <p><i>Metody finansowania jednostek sektora finansów publicznych</i></p> <p><i>Jednostka budżetowa</i></p> <p><i>Samorządowy zakład budżetowy</i></p> <p><i>Agencja wykonawcza</i></p> <p><i>Instytucja gospodarki budżetowej</i></p> <p><i>Państwowy fundusz celowy</i></p> <p>Wydatki publiczne i problem ich racjonalizacji (2H) (U1) (U2) (K1)</p> <p>Pojęcie i systematyka wydatków publicznych</p> <p>Rozmiary i struktura wydatków publicznych w Polsce na tle innych krajów UE i OECD</p> <p>Problem racjonalności wydatków publicznych – przesłanki i ograniczenia</p> <p>Analiza wzrostu wydatków publicznych.</p> <p>Budżet państwa w Polsce i jego dochody (3H) U1) (U4) (K1)</p> <p>Znaczenie budżetu państwa w strukturze przepływów finansowych sektora finansów publicznych</p> <p>Analiza rozmiarów i struktury dochodów budżetu państwa</p> <ul style="list-style-type: none"> Procedura opracowywania, uchwalania i wykonywania budżetu państwa <p>Wydatki budżetu państwa w Polsce (3H) (U1) (U3) (U4) (K1)</p> <p>Analiza wydatków budżetu państwa w tradycyjnym układzie klasyfikacji budżetowej (części i działy)</p> <p>Wydatki budżetu państwa w układzie zadaniowym</p> <p>Budżety jednostek samorządu terytorialnego (2H) (U1) (U3) (U4) (K1)</p> <p>Znaczenie finansów sektora samorządowego w Polsce na tle innych krajów Unii Europejskiej</p> <p>Instrumenty gromadzenia dochodów własnych i wyrównawczych gmin powiatów i województw</p> <p>Podstawowa struktura wydatków jednostek samorządu terytorialnego</p> <p>Deficyt publiczny w Polsce (2H) U1) (U2) (K1)</p>
--	---

	<p>Pojęcie i źródła deficytu publicznego Skutki deficytu publicznego Deficyt publiczny w regulacjach prawnych Unii Europejskiej Deficyt publiczny w krajach Unii Europejskiej Deficyt publiczny w Polsce Dług publiczny – wybrane problemy (2H) U1) (U2) (K1) Pojęcie i systematyka długu publicznego Przyczyny i skutki zadłużenia publicznego Dług publiczny w regulacjach prawa Unii Europejskiej i w prawie polskim Dług publiczny w krajach Unii Europejskiej</p>
Metody dydaktyczne (kształcenia):	<p><i>metody podające (wykład z wykorzystaniem technik multimedialnych z elementami dyskusji);</i> <i>metody praktyczne (pokaz, ćwiczenia analityczne)</i></p>
Rygor zaliczenia, kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się, sposób obliczania oceny końcowej:	<p><i>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich wymaganych efektów uczenia się określonych dla przedmiotu.</i> Wykład – ocena z egzaminu pisemnego. Ćwiczenia – suma ocen: 10% aktywność na zajęciach, 90% ocena z kolokwium pisemnego.</p>

3				Metody weryfikacji efektów uczenia się	
Numer efektu uczenia się	Opis efektów uczenia się dla przedmiotu (PEU) Student, który zaliczył przedmiot (W) zna i rozumie/ (U) potrafi /(K) jest gotów do:	Kierunkowy efekt uczenia się (KEU)	Forma zajęć	Forma weryfikacji (zaliczeń)	Metody sprawdzania i oceny
W1	W zaawansowanym stopniu zna i rozumie teorie finansów publicznych, ich związki i miejsce w systemie nauk ekonomicznych oraz ich relacje do innych nauk społecznych.	K_W01 K_W03	Wykład	Zaliczenie na ocenę	Egzamin pisemny
W2	Zna i rozumie instytucje tworzące sektor finansów publicznych oraz relacje między nimi, a w szczególności instytucje sektora rządowego, samorządowego i sektora ubezpieczeń społecznych	K_W04	Wykład	Zaliczenie na ocenę	Egzamin pisemny
W3	Zna i rozumie istotę oraz konstrukcję systemu gromadzenia dochodów publicznych i wchodzących w jego skład instrumentów	K_W05	Wykład	Zaliczenie na ocenę	Egzamin pisemny
W4	Zna i rozumie podstawowe problemy związane z równowagą budżetową, deficytem publicznym oraz długiem publicznym	K_W04	Wykład	Zaliczenie na ocenę	Egzamin pisemny
U1	Potrafi identyfikować i interpretować podstawowe zjawiska i procesy ekonomiczne i finansowe związane z dochodami i wydatkami budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	K_U01	Ćwiczenia	Zaliczenie na ocenę	kolokwium pisemne
U2	Potrafi identyfikować i interpretować podstawowe zjawiska i procesy związane z powstawaniem i finansowaniem deficytu publicznego i długu publicznego	K_U01	Ćwiczenia	Zaliczenie na ocenę	kolokwium pisemne
U3	Potrafi prawidłowo posługiwać się systemami normatywnymi regulującymi budowę i zasady funkcjonowania budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego	K_U03	Ćwiczenia	Zaliczenie na ocenę	kolokwium pisemne
U4	Potrafi prawidłowo posługiwać się systemami normatywnymi regulującymi konstrukcję instrumentów gromadzenia dochodów publicznych.	K_U03	Ćwiczenia	Zaliczenie na ocenę	kolokwium pisemne
K1	Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz odbieranych treści.	K_K01	Ćwiczenia	Dyskusja	Aktywność

Literatura i pomoce naukowe
1. J.E.Stiglitz, Ekonomia sektora publicznego, PWN, Warszawa 2017.

1. Szczegółowy wykaz dodatkowych źródeł i pomocy naukowych na pierwszych zajęciach podaje prowadzący.

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się – bilans punktów ECTS			
Udział w zajęciach, aktywność	Obciążenie studenta [h]		
	Inne godz. kontaktowe (IGK)	Zajęcia bez nauczyciela-praca własna studenta (ZBN)	Zajęcia dydaktyczne
Udział w wykładach/konwersatoriach	X	X	30[h]
Udział w ćwiczeniach/laboratorium	X	X	30 [h]
Udział w konsultacjach	2 [h]	X	X
Przygotowanie do wykładów/ćwicz/lab Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	X	25[h]	X
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	2[h]/ 0,1 ECTS	25 [h]/ 1 ECTS	60[h]/ 2,4 ECTS
Punkty ECTS za przedmiot	87,5[h] / 3,5ECTS		

Informacje dodatkowe, uwagi
<p>W przypadku studentów ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekle chorych, określone powyżej (w karcie) metody i formy weryfikacji efektów uczenia się dostosowuje się odpowiednio do indywidualnych potrzeb tych studentów.</p> <p>Szczegółowe zasady i formy wsparcia studentów ze szczególnymi potrzebami: w tym z niepełnosprawnością, przewlekle chorych podczas zajęć, zaliczeń i egzaminów określono w: Regulaminie Studiów, Zasadach Studiowania, Procedurze dotyczącej zapewnienia dostępności procesu kształcenia studentom ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekle chorych.</p>